

Loutkářský Labužník

2

dailyexpresspuppetrestaurantmenu

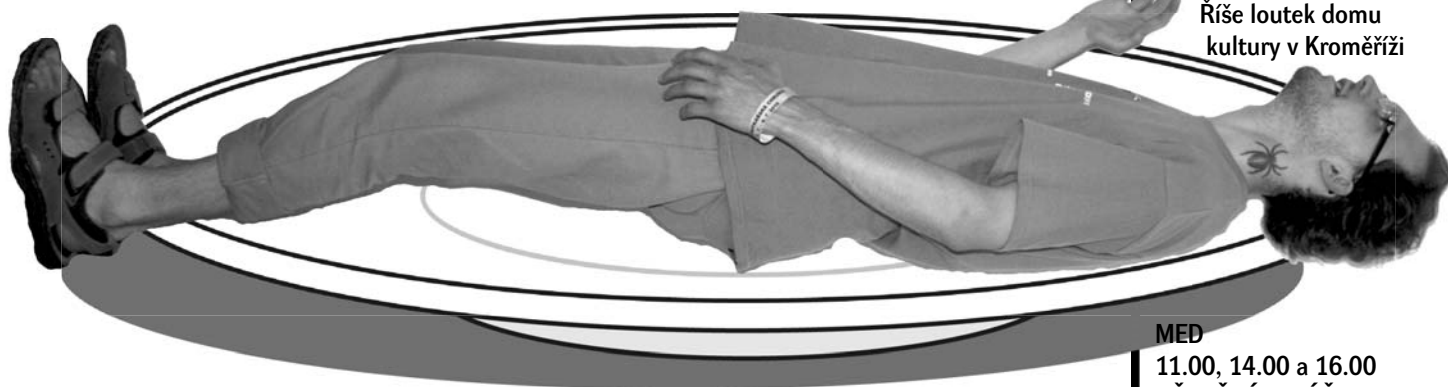
deník loutkářské chrudimi 2010

DNĚŠNÍ MENUDKP - hlavní scéna
15.00 a 18.00**PORTRÉT** (od 10 let)
Divadlo Trám, SvitavyDKP - malá scéna
11.00, 14.00 a 16.00**POVÍDÁNÍ O PEJSKOVI
A KOČÍČCE** (od 4 let)
Říše loutek domu
kultury v Kroměříži**MED**

11.00, 14.00 a 16.00

**DŘEVĚNÝ VOJÁČKA A JEHO
PŘÁTELÉ** (od 3 let)Spolek třeboňského loutkového
divadlaSpolkový dům
10.00, 15.00 a 17.00**KWENDAA KATIKA** (od 15 let)
Doplňkový program

Není to ani to, ZUŠ Turnov

Park republiky
19.00**ROCK LARM**
KoncertKlub
20.00**VEŘEJNÁ ROZPRAVA**Park republiky
22.00**FINIS TERRAE**Inspirativní program
Divadlo Continuo, Malovice*Jacques Joseph - Kurbanátek***předkrm****Poslední program platí, první leze z gatí!**

Jak tomu již tradičně bývá, Chrudim byla zahájena teprve včera večer, ale to už nikoho nepřekvapuje, že... Zato se někteří těžce smiřují s tím, že Valderon odešel. Není ovšem zbytečným, Valderon je mrtev! Pište si za uši, milátka! A nová redakce zavádí nová pravidla... krásně a dobře jste se chytli našich konzumních lístků u východů a i zmatení agenti se pod rouškou anonymity trousí k okénku a přivykají novému bonzovacímu systému. Všichni pak svorně žasnou nad novou úpravou restaurace Alfa, v níž ze starých časů zbyl snad jen nostalgický slogan „Kola patří do stojanu, děti k rodičům a pejsci na vodítko“. Jako by nějaký rodič chtěl nacpat dítě na vodítku do stojanu na kola... Užijte si dobrot jídelních, loutkářských a všech jiných, jichž festival hojně nabízí. My labužníci vám přejeme Dobrou chuť!

Divadlo Trám Svitavy Nikolaj Vasiljevič Gogol: **PORTRÉT**

Pro nastudování Gogolova Portrétu v úpravě Karla Šefrny a Michala Kadlece se dalo dohromady pět členů několika souborů divadla Trám a je třeba hned v úvodu konstatovat, že vznikla zajímavá inscenace. Po straně scény je klavír, neboť hudba a písně jsou důležitou složkou inscenace, jak už jsme u Karla Šefrny zvyklí. Scénu tvoří rámy s obrazy v prostoru prodejní galerie, dřevěné totemové loutky hrají na přenosných plošinách a mají zajímavě řešenou hlavu – pouze obrys z drátu a kolem vlasů.

Postava Malíře malovala (po smlouvě s ďáblem a reklamě v novinách) portréty postav jednoduchými tahy štětcem. Ty ale postavy nepřipomínaly, což jsme si dokázali zdůvodnit pouze technickým hlediskem – snadnou proveditelností. Kladli jsme si proto otázku, proč byly zvoleny právě takové prostředky a taková symbolika? A nakolik portréty odpovídaly skutečnosti? A proč se lidem líbí? Jestli proto, že je malíř maluje hezčí než jsou ve skutečnosti, nebo pro bombastickou kladnou reklamu v tisku? Velkým kladem inscenace jsou, kromě hudební složky, kvalitní, soustředěné a vyrovnané herecké výkony. Takže přes výše uvedený problém inscenace oslovuje a věčný příběh o ztrátě sama sebe a upsání se ďáblu – komerci - se přes rampu dostává.

Alena Exnarová

Říše loutek Kroměříž Josef Čapek: **POVÍDÁNÍ O PEJSKOVI A KOČIČCE**

Říše loutek Kroměříž je živý, kontinuálně pracující soubor, který hraje pro děti. Režisér Jiří Lisý (také autor loutek a scény) je na chrudimském festivalu dobře znám. Vzpomeňme jeho úspěšné inscenace 80.let: O duhovém míči, Bryčka na prodej, Povídej paňáco.

Letos si soubor vybral pohádky J.Čapka v úpravě Pavla Poláka, který připsal poměrně rozsáhlý úvod. Ten působil v představení Říše loutek poněkud kontraproduktivně.

Hraje se dosti velkými maňásky, ve scénáři připsané postavy zajíců jsou manekýni. Scénu tvoří tři skládací paravány zajímavé konstrukce. Vše, co na scéně je, je později využito, kromě dvou ploch na předním paravánu, majících pouze ilustrativní charakter. O nich se na diskusi dlouho mluvilo a uvidíme, co si s tím soubor počne. Na můj vkus je na scéně vše trochu moc barevné. Jak ale představení pokračuje a do hry se dostává i hudba (příjemně zpívaná, i když bohužel nahraná), a pak přijdou ke slovu a akci loutky, zapomenou na jistou barvotiskovost výtvarného stylu. Představitelé Pejska a Kočičky odvedli výborný loutkářský výkon a jejich herectví bylo přirozené, adekvátní a také dobře mluvili. Předvedli, že kdo se loutkou umí vyjádřit, zaujme pro svůj záměr dokonce i hodně malé děti. A jejich záměr? Tak jak jsme to viděli, šlo o to dobře vyjádřit étos, který Čapek do svých drobných příběhů vložil. Herci dokázali výborně a nepodbízivě komunikovat s dětmi. Ovšem nevím, jestli se toto může přenést i na chrudimské jeviště. Každopádně na tom jejich inscenace nestojí.

Pavlem Polákem připsanou postavu vypravěče hraje režisér souboru příjemně, otevřeně pomáhá s přestavbami, dělá zvuky a jednou si „odskočí“ zahrát velkého zlého psa. Většinou jsou vstupy vypravěče inscenaci ku prospěchu, pomáhají hladkému průběhu. Ovšem viděli jsme, že dvakrát na vypravěče přešlo dořeknutí situace, která se předtím hrála loutkami, což mi přišlo jako škoda. Zvláště u tak šikovných loutkářů.

Blanka Šefrnová

Spolek Třeboňského loutkového divadla Zdeněk Bezděk: **DŘEVĚNÝ VOJÁČEK A JEHO PŘÁTELÉ**

Soubor z Třeboně se ocitl na výhybce - sebrali jim divadlo i dotace. Mají se rádi a mají rádi divadlo a tak dělají dál. A nutno podotknout, že překážky jim prospěly. Museli vymyslet mobilní, jednoduchou scénu a daleko úspornější inscenování.

Sáhli tedy do fundusu a našli 40 let staré loutky a 40 let starý text a vzniklo z toho nádherné „retro“, u kterého děti i dospělí diváci ani nedýchali.

V režii Augustina Kotila se odehrává jednoduchý příběh hraček v dětském pokojíku, který je rámcován dospělými herci (kteří hrají děti, než jdou spát). To je jediný slabší moment. A to nikoli v dialogu, který je dobrý, ale v tom, že se nám snaží „nakukat“, že jsou děti.

Pak už se v kukátku rozvíjí příběh nové hračky - svěhlavé panenky, která se vyvyšuje nad ostatní, až na to doplatí. Málem ji rozbije čertík z krabičky, ale statečný dřevěný voják ji zachrání.

Scénografií souboru vyrobil student scénografie a je přesně v duchu loutek i inscenace. Loutky - panenky, voják, koníček, míček a čertík (dupák) – jsou velmi krásně voděny a mluveny. Přesto, že je to rozdělená interpretace, soulad je dokonalý.

Daniela Weisová
(redakčně upraveno a kráceno)

Co se učera navářilo

Setkání lidových loutkářů

Slunce svítí. Na Resselově náměstí je několik stánků a tři scény (tedy 3x více než diváků). Kdežto lavičky skýtající sedícím stín lákaly přímo davy. Kolečko pouličního divadla se roztočilo, a to když se zpoza scény začalo ozývat „Dej to níž, je to příjemnější... Podej mi to...“ a tak dále a tak dále. Světla svítí – slunce, stěračce stírají – ač neprší a mikrofony snímají čistě a jasně. Scéně kraluje Vlasta Burian v králově rouše a princezna s mírně mužnými rysy. Téměř záhy se na scéně objevuje Waldemar Čert Matuška a představení se dostává do obrátek. Vstup zdarma – vyprodáno. Pippich ovšem svolává k představení od šesti, a tak opouštím děti zabrané do představení a maminky klábosící nad nimi. Shledávám, že pouliční divadlo má svůj smysl...

Po představení v „Pippichovi“ se opět vracím na teď už davem obsazené náměstí. Ocitám se před stejnou ze tří „stejdží“, ale stojí zde jiná scéna. Polskou češtinou jsme zvaní na kořalku do Hvězdy a nabídka je natolik lákavá, že se jen těžko odolává. Přesto ti, co vytrvají, dostanou čokoládový dezert. Akce Setkání lidových loutkářů totiž začíná mít opravdu „koule“, když se dostaví i černošská jazzová kapela „Muzika na provázku“ s frontmenkou kroutící svůdně svým obrovským... Náměstí žije stejně tak jako pouliční divadlo!!!

-SUD-

Loutkářův závin chilli štrúdl

Oficiálně začínal štrúdl na náměstí v 17 hodin. Přibližně o půl hodiny později jsem se připojil. Já i se svou (nepříliš početnou) skupinkou přátel jsme počet diváků téměř zdvojnásobili. I když, nutno uznat, byla tam spousta z povzdálí přihlížejících. Na pódiu ku všeobecné radosti vyhrávala skupina MAŠINKA, sázela tam jednu country hitovku za druhou, radost poslechnout. Proč nás tleskalo tak maximálně pět je mi naprostou záhadou. Krátce před šestou odjela Mašinka na třetí kolej (tento vtíp jsem převzal od pana moderátora) a byla nahrazena pouličními loutkáři. A tak to opět jednou veselý šprýmař Kašpárek nandal všem muzikantům od táborových ohňů.

-kurkuba-

Na Loutkářské Chrudimi byl učera k vidění současný ministr kultury. Kdo jej spatřil, získává jednoho Riedlbaucha, kdo s ním dokonce naváže kontakt, získává Riedlbauchy dva. Tyto body se započítávají do dlouhodobé spotřebitelské soutěže „Chytni se svého Riedlbaucha“.

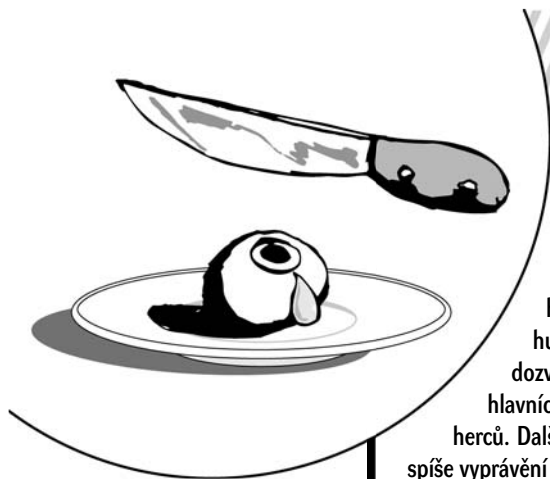
Vyhodnocení na 75. LCH v roce 2026.
-knížák-

GASTRO-FAGI

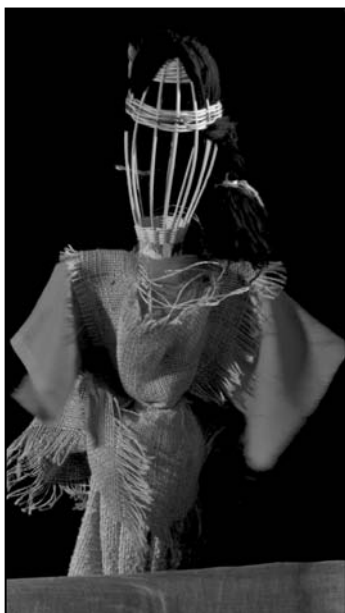
COMIX

Porcování

POHÁDKY Z VIGVAMU: NIAGARA

- Chci Nášup – 1,5%
- UHO – 0,7%
- Výživné – 4,5%
- Přebořeněné – 1,5%
- Delikatesa – 1,5%
- Dietní – 7,5%
- Prošlé – 31,3%
- Nedovařené – 32,8%
- Pikantní – 5,2%
- Vývar – 1,5%
- Líbil se mi modrý indián – 7,5%
(+ veselý panáček)
- Provar (připsáno diváky) – 4,5%

POHÁDKY Z VIGVAMU: NIAGARA

Divadelní inscenace souboru Kacafírek z Chrudimi je scénickou interpretací indiánské legendy vzniklé na základě dramatisace literární předlohy Vladimíra Hulpacha. K vyprávění příběhu užíli herci souboru stylizované prostředky stínového divadla, loutkového divadla (spodové loutky) a pohybového divadla. Představení zaujalo nastolením mytologické atmosféry podpořené užitím živé hudby na etnické nástroje. Narátor nás na začátku inscenace uvede do legendy, ve které se máme dozvědět, proč se Indiáni nebojí mohutné síly Niagarských vodopádů. Následuje stínoherní expozice hlavních postav promítaná na stěnu jednoho ze dvou teepee ztvárněných jednoduchými znaky rukama herců. Další užívání této formy v průběhu inscenace rozvíjené ještě o práci s rekvizitou (mince, látka-kůže) spíše vyprávění zpomaluje a působí již neadekvátně.

Jednoduché spodové loutky z proutí a látek nebyly dostatečně využité a jejich podoba byla problematická. Také závěrečný boj Šamana a Ducha vodopádu v živém plánu spíše degradoval atmosféru vyprávění a zbytečně zlehčil vyústění příběhu. Potlačil také nejdůležitější informaci situace – když indiánská dívka probodne Šamanův buben, ve kterém je skryta jeho síla.

Vyčištění jednotlivých forem, potlačení patosu vyprávění a přesnější užívání živé hudby by inscenaci posunulo blíže k původnímu záměru vyprávět mýtický příběh.

Při vědomí, že soubor Kacafírek donedávna pracoval především s tradičními marionetami je tato inscenace výrazným a poctivým vykročením v hledání jiných jevištních forem pro soubor nových.

Za lektorský sbor Tomáš Volkmer

POHÁDKY Z VIGVAMU: NIAGARA

Je vždycky krásné slyšet v inscenacích akustické hudební, chceme-li zvukové nástroje. V tomto případě jde o etnické nástroje, které jsou charakterem svého zvuku vnímány jako autentické k tématu. Jejich zvukový potenciál - barva a dynamika - ale zároveň poměrně přesně vymezuje užití dalších výrazových prostředků.

Niagara nemusí hučet, zvláště v takto pojetém vyprávění legendy, ale musí aspoň kapat. Zkuste objevit další, hlavně rytmické možnosti dešťové hole ve vztahu k textu ducha vodopádu. Ticho je zvukem (hudbou), ale jenom mezi jinými zvuky, v různém rytmickém kontextu.

Po gradaci ve flétně nebo gradaci v hlasech je třeba pokračovat v energii dál - stínohra, rozhodování Půlnoční bouře zda skočí do vodopádu.

Mystičnost zvolených nástrojů je pro téma dostatečná. Není jí třeba dál vést i v deklamaci textu - mnoho mystiky pak bohužel zrazuje jednání postav a přichází patos, který je víc parodií, než legendou.

V souboji nezapomeňte, že pohyb vyvolává zvuk. Živí herci, chcete-li takto ztvárnit mohutnost nadpřirozených postav, nesmí mít fyzický kontakt - je najednou příliš konkrétní a ve vztahu k postavám nemohoucí, není-li dokonalý. Magie zvuku nástrojů včetně lidských hlasů má mnohem větší dramatický potenciál.

Nevzdávejte nastoupenou cestu, bezesporu jste plně oprávněni po ní jít dál.

Vratislav Šrámek

ZLATÉ KUŘE

Zlaté kuře v podání Spolku loutkářů Vozichet patřilo jednoznačně k vrcholům hlavního programu prvního dne, a to nikoliv z důvodu, že se jednalo o závěrečnou – tedy vrcholovou – inscenaci dne. Zaslouženého aplausu se inscenací dostalo především díky hereckému a kytarově-pěveckému „drajvu“ všech tří účinkujících (Kateřina Císařová, Barbora Purmová, Martin Zitko), jejich zjevnému talentu v oblasti animace loutky a také díky funkčnímu a věrohodnému zapojení herecké nadsázky, která velmi pomohla jinak již krapet stárnoucímu textu.

Nonsensově-jímavý příběh o proměně zlého vlka v hodného „psa“ (díky neplánovanému početí – krádeži vejce – a následnému vlčímu otcovství malého kohoutka) zpracovali jablonečtí pomocí maňásků a částečně i malých spodových loutek.

Pokud by měli tvůrci inscenace chuť ještě dále cizelovat svůj příjemně fungující kousek, mohli by se zaměřit právě na funkční / nefunkční práci s loutkami: spodové loutky, evokující práci s perspektivou, jsou využity spíše nahodile a „schválně“, než logicky či třeba za účelem vtipného vypoointování (výjimkou je úvodní vlčí proběhnutí). Dominující maňásci lišky, vlka a kuřete zajistily díky výtečnému animačnímu potenciálu všech tří loutkoherců řadu pěkných, loutkově řešených situací či alespoň charakterizačních okamžiků (práce s ocasem lišky, maňásek – čepice, zpívající kuře atd.). Tohoto „uchopení“ maňásků by však mohlo (mělo!) být v inscenaci co nejvíce, a to na úkor pasáží, kdy se maňásci dostanou do statického vedení dialogů, které je maňáskům tolik proti srsti.

Možná by bylo též dobré jinak řešit scénu vězení, která se díky náhlému otevření paravánu najednou hraje s maňásky nepříliš vhodně „odkryt“, herečka dokonce musí hrát i zády k divákům apod.

O zvukovém plánu byla právě (23:42) dopsána glosa Vráti Šrámka a zatímco její šťastný autor odchází na pivo, my pomalejší pouze doplňujeme, že písničky (které jsou díky svému náboji jinak hlavním motorem inscenace) byly pohříchu pouhými intermezzy a jen v několika málo případech posouvaly samotný děj. Pro připomenutí atmosféry vydařených kytarových nájezdů krátká ukázka z vlčího žalozpěvu:

Nepiji, nekousám,
nevážím ani gram,
já nemám náladu,
smutný jsem od hladu...

A jelikož lze tyto veršičky momentálně aplikovat i na moji osobu, končím konstatováním, že zjištění, že tato zdařilá inscenace má ještě potenciál na řadu vylepšení a dotažení, lze vlastně považovat za jednu z velkých devíz tohoto představení. Ano, možnosti – a schopnosti – tu zcela zjevně jsou.

Vít Peřina

ZLATÉ KUŘE

Viděli jsme příjemné představení, plné energie a nasazení, zahrané třemi herci a třemi loutkami (plus malý vlk a malé kuře). Loutky – velký maňásek s otvírací pusou a pohyblivým ocasem (tlapou).

Někde ještě cítím v loutkohereckém projevu rezervy, některá místa by šla jistě vylepšit (např. dialogy za hlavním paravánem lze těžko rozehrát, když uprostřed stojí tyč, která brání hercům v pohybu do stran), případně vyčistit (vlk – malá loutka – jde ukrást vejce, liška, která zůstala na paravánu, je v pohybu a akci ruší). Nepříliš šťastně řešený je děj, který se odehrává v kleci (prostor maňásku nesvědčí).

Vedle velmi dobré hudební složky trochu pokulhává využití zvuku jako divadelního prostředku, který maňáskům velmi sluší (vlk, který tlouče hlavou do zdi – ozvučit dupáním, vrátka mohou vzrát, liška padne – buben...)

Malá loutka vlka byla vtipná v úvodu („Jsem hrozný, zlý, strašlivý...“), později už byla zbytečná, postrádala opodstatnění.

Zbytečný text v místě kde se akce dá zahrát („Neusnul? Půjdu se podívat.“).

Loutkáři z Jablonce ukázali, že jsou poučenými herci se smyslem pro akci, tempo-rytmus, hru s loutkou, na jejichž představení je radost se podívat. Děkuji.

Martina Hartmannová

ZLATÉ KUŘE

Nádherná energie, stereo kytary, stereo zpěvačky, jen ty tóniny jsou proklatě nízko. Trošku výš a bude líp. Možná ani ty dvě kytary nejsou vždy nutné.

Přimlouval bych se za více než pouze mluvný projev vlka. Vlk nemusí zpívat jako Karel Gott. Kdyby hulákal jako vlk, ve finále ho samou něhou sežereme. Kuřecí protest song ve vězení je velmi dobrý, vyvážený zvukem i pohybem – zpěvem a animací loutky.

Dokončete, prosím, zvukový plán maňáskům, např. bití hlavou o stěnu – kopání nohou do podlahy a ústy do hadru; vřdyť se vlk otočil. U těchto loutek prostě velmi platí – pohyb - zvuk - výraz - tempo. Zvuk na praskání vejce je trochu malý a v rámci zvukového plánu bohužel ojedinělý. Zahnání lišky v závěru - přetáhněte křik dál, než budete mít vše připraveno. Podpořte tak i perspektivu.

Vratislav Šrámek

ZLATÉ KUŘE

Chci nášup – 19,8%

Výživné – 15,4%

Delikatesa – 58,2%

Dietní – 1,1%

Pikantní – 3,3%

Vývar – 1,1%

Prímový (připsáno diváky) – 1,1%

ZA VŠECHNO MŮŽOU PRASÁTKA

- Chci nášup – 8,5%
- UHO – 15,5%
- Výživné – 7%
- Delikatesa – 57,7%
- Dietní – 5,6%
- Prošlé – jeden omyl
- Pikantní – 5,6%

ZA VŠECHNO MŮŽOU PRASÁTKA

Hlavní předhlídkový program 59. Loutkářské Chrudimi otevřela milá hříčka jaroměřských Blech, tedy dětského souboru, jehož členové (nebo spíše členky) si všechno sami vymysleli a zahráli, každý samozřejmě úměrně svému věku a dosavadní divadelní zkušenosti. Spektrum jejich jevištního projevu tak sahá od přirozeného a uvěřitelného jednání až po jistou míru „naučenosti“ a deklamace textu. Z pedagogického hlediska je ovšem sympatické, že vedoucí a režisérka Jana Dvořáčková dává dětem prostor, aby se vystřídaly v obsazení rolí, diváci druhého odpoledního představení tak viděli úplně jiné děti. Volnost, kterou děti dostaly zejména při sestavování příběhu, ovšem z divadelního hlediska přináší jistá úskalí. Příběh je veden spíše v podobě volnějšího řetězení situací, které se nevyhne drobným falešným motivům (veverka) a je završeno poměrně slabým rozuzlením (vlci překvapivě snadno přestanou pro prasátka představovat ohrožení, a ta se klidně odstěhují do vesnice).

Jako hlavní problém inscenace se jeví přemíra slov, která není dostatečně vyvážena ani vtipnými jazykovými hříčkami, které obvykle z dialogů a opakovaných replik vyúsť. Jednoduché situace zatím dětem dávají málo příležitostí k akci a jednání prostřednictvím loutky. S tím souvisí i dojem, že možnosti zvolených loutek a dalších výtvarných prostředků ještě nejsou dostatečně využity (maňasy zvolené pro postavy vlků například leccos slibují, v klíčové scéně napadení prasátek jsou ale vyměněny za jednoduché marionetky, které mají v akci velmi omezené možnosti).

Žádný z uvedených problémů ale nic nemění na sympatickém dojmu, který si divák z představení odnesl. Potěšení a radost, které z dětí vyzařují, nám umožňují, abychom jim leckteré drobné nedostatky odpustili.

Jakub Hulák

ZA VŠECHNO MŮŽOU PRASÁTKA

Jedna z nejceněvanějších složek půvabné inscenace Dětského loutkářského souboru Blechy z Jaroměře „Za všechno můžou prasátka“ byl vtipný, nápaditý a do velké míry samotnými dětmi psaný scénář. Nespočet chytrých drobných verbálních vtipů, práce s postupnou gradací a pointováním i minimalistické slovní hříčky, to vše bylo kořením inscenace. Paradoxně však toto koření zároveň stálo v základu její velké slabiny: loutky díky tomu v inscenaci více povídají, než jednají. Občas (respektive co nejčastěji) by proto chtělo situace vyjádřit akcí i za cenu potlačení jinak vtipné a příjemné verbální složky. Že drobný slovní humor má rovnocenný a přitom mnohem divadelnější ekvivalent, dokazují zkratkovitě a přitom stejnou nadsázkou oplývající gagy (například synchronní stydlivé otočení prasátek při prozrazení špinavého ubrusu, převlečení vlků do společenského pomoci přilepení kravat apod.).

Vít Peřina

Drobky z první veřejné rozpravy

Celou diskusi slovem zahájil Štěpán Filčík a bystrým okem zjistil, zda jsou v prostorné sklepní místnosti zástupci všech souborů, které včera hrály. Představil členy poroty a uvedl nový model diskuze. Na začátku porota řekne tzv. perex – shrnutí toho, o čem si nejvíce povídala. Na každé představení je 30 minut. (Nutno dodat, že tento model v zásadě fungoval. - pozn. red.)

Za všechno můžou prasátka, DLS Blechy, Jaroměř Perex

Představení bylo příjemné, ale dle našeho názoru nedotažené, tzv. v procesu tvorby. Nejvíce jsme se zastavovali nad podílem slova a jevištní akce, dramatického jednání a výtvarné podoby loutek a jejich možností a využívání jejich možností. A také nad dramaturgií, respektive vedením příběhu.

Hlasy z masy

Přiznávám, že v první chvíli, když jsem viděla tak malé děti na jevišti, tak jsme se bála, že budou působit sevcivě. Ale tady u tohoto představení to tak nebylo. Naštěstí.

Já měl příjemný zážitek z jednoho detailu. V představení, které se hrálo ve dvě hodiny, se stalo, že krabice s dopisem stále padala. A děti to hned zapojily do hry. To se mi velice líbilo.

Slovo souboru

Ano, děti daly do představení většinu nápadů, ale nenapsaly si text. Na začátku jsme si s tou pohádkou jen hráli. Například co dělají vlci ráno? Co dělají prasata? Děti si mnohé motivy vymyslely samy. Že vlci cvičí, že dopis stále dokola čtou, že si telefonují. Ale příběh o punči jsem převzala a následně do něj zapracovala nápady dětí a nakonec jsme vše trochu učešali.

Porota

Jakub Hulák

Některé z dětí poctivě vyslovovaly takzvané každou čárku, ale ještě text nedokázal zcela rozžít na scéně. Každé dítě se zkrátka nachází v daný čas v jiné fázi své herecké cesty. Já osobně bych přivítal ještě více té radosti. Některé repliky měly děti tendenci říkat samy za sebe a nikoli přes loutku. Loutky samy o sobě vypadají pěkně. Ale nevíme vždy, proč jsou takové, jaké jsou. Marionety mají plandavé nožičky, ale ono je těžké ty nožičky udržet na zemi.

Vít Peřina

Kvalita předlohy byla až okouzující právě tím, že si to děti víceméně psaly samy. Humor nám ale paradoxně trošičku vadil, protože ubíral jevištní akci.

Vrátka Šrámek

Odnáším si hlášku „sežerou tě dveřma“. Verbální složka byla dominantní. Bylo by fajn, kdyby se to odverbalizovalo.

Tomáš Volkmer

Více situací. Viděl jsem tu inscenaci v Hradci Králové a byla jiná, energie dětí byla silnější. Labilita výkonu dětí může ukázat právě rezervy v inscenovaných loutkových částech.

Hlasy s masy

Působilo na mě jako seřazené korálky situací, které vymyslely děti. Ono to baví spontaneitou dětí, člověk se nenudí.

Vrátka Šrámek

Jde o to, aby děti neztrácely odvahu zpívat. Aby se nebály a byly uvolněné. Je úžasné, že vždy začaly zpívat najednou. Než aby přesně zazpívaly konkrétní melodii je důležitější výraz.

Luděk Richter

Příjemný zážitek, to platí. Klíč k tomu není v rozehrávání situací, ale ve struktuře děje. Moc tam toho k jednání není. Jednání je činnost za účelem dosažení vytčeného cíle. Vlci chtějí dostat prasátka a ta se jim ubrání. Lepší by bylo hledat pro jednání loutek nové situace, ne hledat, kde nic není.

Pohádka z Vigvamu: Niagara, Kacafirek loutkářský spolek Chrudim

Slovo souboru

Vyslali jsme členku minulý rok na seminář. Hrajeme s marionetami a rozhodli jsme se, že chceme zkusit hrát jinak.

Hlasy z masy

Mě rušilo, když přecházely loutky do živých lidí.

Diváci se smáli i na nepatřičných místech. To signalizuje, že je něco v nepořádku.

Jmenuje se to Pohádky z vigvamu: Niagara, tak očekávám, že tam ta voda bude něco významného hrát. Vy ji tam máte vyznačenou, ale pro mě je to málo. Přinejmenším z výtvarného hlediska.

Luděk Richter

Té práci na inscenaci si velice vážím. Je to úctyhodný pokus. Cesta se musí rozhodně začít a vy jste ji začali, i když se tam některé věci nepovedly.

Pevný muž – vypravěč – vyjde na scénou a říká to ve zvláštním patosu, kterému sami nevěříte. A to vás zrazuje. Nevím, proč jsou loutky košíkové.

Nevím, jestli hlavní postavu dívky mám mít rád, nebo nemám mít rád. Na konci se úplně vytratilo, proč se indiáni už nebojí Niagary. Kvůli čemu.

Snažíme se pojmenovat problematické věci. Tak se snažte brát ty připomínky jako povzbuzení pro další práci.

Slovo souboru

Je to práce režiséra, který tady bohužel není.

Zlaté kuře, Spolek loutkářů Vozichet, Jablonec nad Nisou

Perex

Představení Zlaté kuře patřilo k vrcholům hlavního programu prvního dne. Především díky elánu, hereckému drivu, herecké nadsázce, která textu výrazně pomohla. Zamýšleli jsme se nad složkami, které by bylo možné pilovat. Dalo by se mluvit o funkčním a nefunkčním maňáskovi, pohybu na scéně, členění prostoru, podílu verbálního a akce na jevišti.

Hlasy z masy

Rád bych poděkoval za představení. Ale mám jeden štoupaneček. V jeden moment, když je puštěná liška z klece, tak zůstala „viset ve vzduchu“. Proč? Mohlo to být třeba aspoň zpomalený.

Již jsem to představení jednou viděla. I nyní na mě působilo stejně dobrým dojmem. Je zvláštní, jak je tak starý text stále aktuální a stále funguje. Vznikl v 50. letech. Poradili si s ním dobře. Uvažovala jsme nad délkou. Ale pak jsem si uvědomila, že to nechci kratší. Chci tam všechno.

Mě bavilo, že i děti v hledišti si to užily. Jeden chlapeček to nahlas komentoval. Ale uprostřed se trochu ztratil a já taky. Nevím proč, ale bylo to tak.

Svěží dílko. Ale moc jsem si neprožil, že se ten vlk s tím kuřátkem sblížil. Bylo to na mě moc rychlé.

Luděk Richter

Potěšilo mě to. Líbilo se mi téma. Neznám moc her, které by vypovídaly o tom, že i adoptivní otec může mít tolik lásky k dítěti. Člověk cítí, že to „šlape“. Váhal jsem nad mírou písniček, ale pak jsem to přijal.

Vrátka Šrámek

Někde je to malinko upovídáné na maňásky. Je vidět, že to s nimi bezvadně umíte. Písničky jsou intermezza, dodávají šťávu, ale jen ve dvou případech posouvají děj a kdyby to bylo ve více případech, tak by to bylo ještě lepší. Proč vlk nezpívá, když kuře zpívá? Bylo by to dokonalejší, kdyby zpíval. Svobodně a volně a po svém. Jednu zásadní prosbu bych měl. Ty písničky jsou strašně hluboko. Jedete do kytar s energií jak blázni, ale je to hluboko.

Martina Hartmannová

Máte úžasný cit pro rytmus. Zvukotvorné věci maňáskům pomáhají, tak by bylo dobré tam dodělat (dupy, zvuky, citoslovce).

-nanah-

Kuchařští specialisté

Kdo jsou kuchařští specialisté

Včera jste v Loutkářském labužníkově mohli zaregistrovat celkem rozsáhlou rubriku s názvem Kuchařští specialisté. V ní jsme se vám snažili představit pět osobností, které máte možnost zahlédnout na všech představeních hlavního programu Loutkářské Chrudimi a můžete s nimi směle diskutovat na společné rozpravě nad zhlédnutými divadelními kusy. Jakub Hulák, pořadatel národní přehlídky Dětská scéna a zaměstnanec NIPOSU ARTAMA, Martina Hartmannová, herečka, členka souboru Divadla Alfa v Plzni, Vít Peřina, dramatik, dramaturg Naivního divadla Liberec, Tomáš Volkmer, výtvarník, scénograf, grafik, Vráta Šrámka, muzikant a pedagog DAMU. Stále ještě nevíte kdo jsou „kuchařští specialisté“? No přece naši členové lektorského sboru, jednodušeji řečeno porotci!

- red -

Pod pokličkou

A (Anatomie rytmu v prostoru a čase)

10:00 hodin

Behame, delame zvirata a objevujeme sve telo.

Agent Vlazna Voda

12:00 hodin

Chuze-pocity-emoce-improvizace, prima relaxace, bubny zneji velice, pripadame si jako v Africe.
Agent Vlazna Voda

Vitejte v Africe – po uvodnim seznameni jsme se ocitli primo mezi zviraty v srdci Afriky. Telo dostava hodne zabrat a díky tomu vedru, ktere venku panuje, tak si za chvilu budeme pripadat jako chrudimsti Africane.

Agent Jabulani

F (Fagi)

10:00 hodin

Jirkovi odstavaji vlasy a je chudak zmateny jak lesni vcela, takže i po hodine povidani, co máme delat, vlastne stejne nevim, co mame delat.

Agent Sunkoflekus

12:00 hodin

Ukazka nekolika minipredstavenia valecna porada k zit-rejsimu seminari.

Agent Sunkoflekus

O (Od nápadu k realizaci)

Vymejsleni predstaveni a vyroba loutek.

Agent Tchor

Z (Zvuk-hlas-divadlo)

Jednim slovem – ZAZRAK.

Agent Mrkvicka

Tak zatim jsme se predstavili a povidali si o sobe. Taky jsme si napsali kratky dotaznik, co poslouchame a proc jsme se prihlasili. Uvidime dal :-)

Agent Kerim

H (Hlas jako individualita člověka)

Uz jsme vyzkoušeli rezonanci vsemi způsoby, pohyb, ktery pomaha pri mluveni. Vydavali jsme zvuky jako mala i velka zvirata, huceli jak na horske draze a kazdy prispel svou vetou do mlyna. Prave se chystame zpivat do prujezdu.

Agent Duty meloun

S (Stvoření světa)

Delame pokusy se svetly naskicuji nas z ruznych uhlu.

Agent Vovo

K (Kostýmní etudy neboli tělo jako scéna)

Seznamili jsme se, zkoukli par fotek a videli. Dostali jsme instrukce a ted vymyslime pribehy, ke kterym budeme tvorit kostymy jako scenu a opacne.

Agent Parek

R (Rodiče s dětmi)

Na zacatku jsme se predstavili, a pak jsme hrali hru na rozhybani. Potom jsme se vrhli do pohadky O Zlatovlasce. My jsme byli ta zviratka, kterym Jirik pomahal.

Agenti Knedlik a Knedlicek

Po seznameni jsme skocili do pohadky o Zlatovlasce. Lovime ryby, lapeme mouchy, sbirame perly, hledame zivou a mrtvou vodu.

Agentka Nektarinka

Můj žblept

Blebtání Žblebtu.

V Medu za všechno mohla prasátka. Usměvavé Blechy naskákaly na hodovní stůl, naznačily, že prasátka se žerou dveřmi, oknem, či komínem a učily se vodit poštovní schránku. Jejich krmě byla střídavá a lehká. Jak svou krmí nosily Blechy na stůl ráz na ráz, konzumenti začali v předstihu za pohoštění ještě dříve, než dopadla zpěvavá třešnička na dort.

PS: Všiml jsem si, že vlkům jde špatně budík. Proto jsou stále hladoví.

POHÁDKY Z VIGVAMU

Za zvuků autentických nástrojů nám byl předkládán pokrm z mnoha různorodých prostředků. Z ne zcela vycizelované stravy někteří diváci pokuckávali. Trochu jsem se rmoutil.

POZOR! Do Niagary se skáče z druhé strany. Jinak si Smrdutý Oposum trhne nohou a je zle.

ZLATÉ KUŘE

Hostina radosti, protože táta ví, co je pro kuře nejlepší. Strávníkům bylo mimo jiné naznačeno, že ten který ti dává nazrat (nebo ti to dává sežrat), tě může mít rád přímo k sežrán. Proto bacha na hostiny v kleci.

Žblebtimír Tatman J.B.

Pepkovy přílohy

Nejprve ke snídani. A protože je snídanež ze všech jídel nejdůležitější, věnujme se jí ve vsí vážnosti. Spolkový dům 10⁰⁰ hod. V bytě nad divadelním sálem kdosi začíná (zpočátku nesměle, později se vsí razanci až do konce obou představení) přiklepem vrtat do betonových zdí a podlah. Technikou černého divadla hrají dětské loutkářské soubory Kašpárek a Jitřenka z DDM v Mladé Boleslavi. Autorem i režisérem obou drobníček je Jaroslav Vidlař, výtvarnice loutek Miroslava Šindelářová, hudba Jiří Václav, světla a zvuk Michal Bělka.

DLS Kašpárek: KOHOUT A LIŠKA.

Soubor si dal za úkol jednoduše převyprávět známou bajku. Kohout (dětský neškolený hlas) se pokouší zpívat o tom, jak krásně zpívá. Liška kohoutovi lichoťi, ten předvádí samolibý tanec (!), liška kohouta chytí, kohout jí oklame a liška si vyčiní. Tento v několika minutách téměř zbesilý sled událostí byl (bohužel) bez jediné dramatické situace. Loutky byly pěkné a dobře voděné s drobnými kouzly černého divadla.

DLS Jitřenka: REKA CEK.

Úvodní dobře hraná nuda dvou rošťáckých kocourů byla neúnosně protahovaná a upovídána. Po rozbítí okna jedním z kocourů a spěšným balením kufru (!) jsem očekával sled rychlých akcí. Až na poněkud neorganizovanou honičku s myšmi, jsem čekal marně. Dokonce i poslední obraz pohádky byl, podle mého mínění, navíc.

Když jsem o obou představeních později přemýšlel, napadlo mě několik důvodů, které způsobily mou nespokojenost. Domnívám se, že černé divadlo je nesmírně náročné na přesné a technicky bezchybné zvládnutí všech pohybů ve tmě jeviště. Pro soubor, který s touto technikou začíná, vybral možná režisér velmi vleklé tempo a méně divadelních kouzel. Druhým důvodem může být rachot, kterým obyvatelé domu představení téměř zničili. Třetí důvod mě téměř ohromil při závěrečné děkovačce. Herci se téměř nevešili na malé jeviště. Jak pak mohli v tom presu hrát?

V závěru jen tiše prosím o dohled vedoucích nad hlasivkami svých svěřenců PŘEDEVŠÍM MYŠÍ.

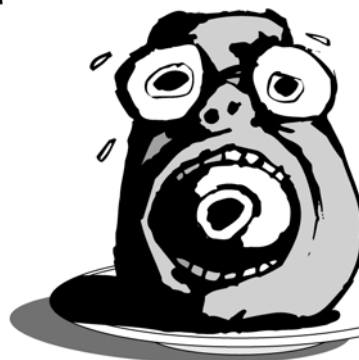
-pepřil-

Dobré zažívání

Chutné pokrmy včerejšího dne učinily zažívání příjemným. Několik chutí však přece jen převážilo. Vím, že nejsem originální a opakuji, co už zmínili jiní, ale byla to především setkávání s lidmi a doufám, že ve stejném duchu budou pokračovat i dny další. Ale to už člověk tak nějak předpokládá. Méně jisté může být ochutnávání pokrmů divadelních. Tradičně zhlédnu všechny inscenace a jsem taky hodně zvědavá, jak dopadnou ty, na jejichž doporučení z krajských přehlídek jsem se podílela. Z tohoto hlediska jsem včera měla velkou radost a největší zážitek z představení Vozichetu a také jaroměřských Blech (při představení Blech v 16 hodin jedno dítě do ticha nahlas prohlásilo: „To je vážně dobrý!“). Tento dobrý pocit pak už jen završilo noční inspirativní představení Hamleta s neutuchajícími nápady Jirky Jelínka. A pak už jen sklenka dobrého vína a těšení na mňamky dnů dalších...

Alena Exnarová

Tajemství kuchyně

Nahlédli jsme do kuchyně dvou seminářů ve snaze odhalit jejich tajemství úspěchu.

D (Dramatizátorsko-autorský)

Ze všech koutů zdravotní školy se ozývá řev (dětí, hudebních nástrojů, lektorů), případně zpěv a na chodbách se to hemží pohybem. Ovšem v jediné místnosti je situace jiná. Kolem čtvercového stolu sedí 12 seminaristů spolu s Luděkem Richtrem a zuřivě diskutují. „Zuřivě“ není míněno v negativním slova smyslu. Zuřivost se projevuje ve snaze vyřešit problém, poradit, pojmenovat nepojmenované...

Přicházím do chvíle, kdy Luděk zdůrazňuje, že „nastavit žánr je třeba již v expozici inscenace“. Tento výkřik doprovází souhlasné mručení a navazuje se na úvahy o tématu inscenace. Celá diskuze se týká textu jisté eskymácké pohádky. Jak zahrát blechu? Jak herec zahraje smysluplně vítr? A co takový mrož? Nevyškrtíme ho radši? V průběhu těchto otázek se dozvídáme, že Luděk nechodil do mateřské školy a tudíž neví, kolik sandry způsobí tvorba větru...

Pokračujeme: jaká může být síla? A jak konkrétně je silný mráz? Sluneční paprsek? A co ten mrož? Luděk pronáší moudra hodná tesání do kamene, pro příklad: „Vyhňme se tomu, že dětem pustíme hudbu a necháme je běhat a tvářit se jako vítr.“ Seminaristé dál rozvíjí úvahy o divadelnosti živlů a blechy, uvažují nad kombinací loutka – pohádka, činoherec – pohádka,...

Nechávám je pracovat a měnit budoucnost umění loutkářského...

-Vanilka-

D (Dramatizátorsko-autorský)

Odpovídal Agent Oko

Po kolikáté jste na Chrudimi?

Poprvé.

Tak to je příjemná náhoda. Co vás sem přivádí?

Známy mě „upozornil“.

Jak dlouho se věnujete divadlu?

Tak to bude už 20 let...

A ke své „seminářové premiéře“ jste si vybrala právě Luděka...

Zaujala mě jeho anonce na tento seminář a myslím, že by mi mohl hodně pomoci v mé práci a divadelní činnosti.

Jaký byl první den?

Jsem moc pokojená, sbírám zkušenosti. Luděk naprosto splnil má očekávání i parta lidí. Je nás tam hodně, což znamená, že se toho hodně říká a tím se vše hodně zamotává, ale k cíli se vždy dobereme. A ač je v místnosti poměrně velké teplo, atmosféra rozhodně není dusná. Výběru nelituji a doufám, že se mi vše bude hodit.

Jaké to je, rozebírat něčí text, dávat rady?

Ono je to spíš o přemýšlení – jak bych to udělala já – ale s vědomím, že právě tento způsob nemusí být správný.

-klub-

R (Rodiče s dětmi)

Konec čůrací pauzy!

Takové zvolání mě uvítalo v místnosti semináře R, Rodiče s dětmi. Vročil jsem do zmatku hodného přestávky na základní škole. Někdo jedl, někdo pil, někdo kopal do míče a lektorky semináře se snažily získat si pozornost. Velmi rychle však své svěřence opanovaly a nasměrovaly jejich energii správným směrem.

„Přišel jsi pozdě,“ říká mi vedoucí semináře Zdeňka Vašíčková, „teď dvě hodiny děcka řádila, takže budou asi chcíp-lá.“ Nebyla. Velmi aktivně se všechny děti podílely na vyprávění pohádky o Zlatovlásce, s ještě větší vervou se pustily do hry na babu – respektive do hry na živou a mrtvou vodu. V tomto semináři jednoznačně vítězí živá voda. Ať už v rámci aktivity cílené vedoucími semináře, nebo v rámci aktivity ryze dobrovolné, kdy například malý špunt přivalil do místnosti odpadkový koš o hlavu větší, než byl on sám.

O seminář R starost mít nemusíme, ten si hraje jedna radost a jak známo, kdo si hraje, nezlobí.

-kuk-

Skrytá ingredience

Rozhovor s účastníkem semináře D

Z dramaturgicko-autorského semináře jsme vyzpovídali jednu Skrytou ingredienci Bombičku (po našem špičku poz.red.)

Proč sis vybrala právě tento seminář?

Protože dramaturgii pro svou práci potřebuji pořád, neustále a až do konce života. Ámen. Chodím na semináře tohoto typu už x let a je to se mnou furt špatný. Jsem stále nepoučitelná.

Jaký byl tedy první den v dramaturgicko-autorském semináři?

Představování, kdo, co, kdy, kde, jaké má zkušenosti. Důležité je říct, že před prvním setkáním na Chrudimi jsme si posílali texty mezi sebou. Čili každý seminarista text, který chce rozebírat a který má v jakémkoli stupni zpracování, pošle nejprve Ludkovi Richtrovi a třem dalším seminaristům. Ti si ty texty přečtou a promyslí a opoznámkují. A tady se sejdem a načteme ten zbytek textů. Ale ti tři, co měli texty dříve, už přicházejí s nápady a poznámkami. Dnes jsme si udělali časový harmonogram, kdy budeme nad kterým textem sedět, aby na semináři byli především ti, kteří mají texty nastudované. Ale samozřejmě, že všichni ostatní se mohou také zapojit.

Nad čím jste „seděli“ dnes?

Nad dvěma texty. První byl text jedné eskymácké pohádky. Začínali jsme od tématu, o čem, proč atd. A druhý byl autorský dramatický text s názvem Koťátkova dobrodružství.

Čím ta „sezení“ prokládáte?

Kávou a Luděk nás pustí na 16 vteřin na záchod.

Co od tohoto semináře očekáváš?

Já mám letos s sebou románovou literární předlohu, nad kterou uvažujeme, že ji budeme dělat. Zajímají mě hlavně názory těch ostatních. Co si o tom myslí. Potřebuji víc úhlů pohledu a jestli se to dá vůbec dramaturgizovat.

-hanas-

Rozhovor s účastníkem semináře R

Anonymní účastník semináře R, skrytý pod pseudonymem Lipový květ se uvolil nám podat několik ohledů hlubších, nežli mohl Labužník sám načerpat v rámci svého omezeného pobytu mezi Rodiči a dětmi.

Proč jste si vybral/a zrovna tento seminář?

Jednoduše proto, že mám nezletilé dítě, které se nikam jinam nehodí. Tedy ono by chtělo, ale nemůže.

Co jste dnes, první den semináře, dělali?

Víceméně přesně to, co jste viděl. Nejprve probíhaly nějaké seznamovací hry, různě na babu, se jmény, jablka, hrušky, švestky a podobné. Jinak budeme každý den dělat jednu pohádku. Dneska to byla Zlatovláska. Bylo úžasné, jak děcka doplňovala to vyprávění. Třeba se řeklo, že byl zlý král ve zlém hradě a hned někdo vykřiknul: „Vždyť to je pohádka o Zlatovlásce!“ Během celého dne jsme dělali spoustu soutěží a her, vždy tematicky vztahovaných k ději pohádky. Třeba jsme hráli rybáře, jak se hádají o rybkou, pavouka v pavučině, na živou a mrtvou vodu nebo tam pak byl zlý had, který hlídal perly a my jsme museli postupovat vpřed a pokaždé, když se otočil, tak muselo být stronožka. A různé jiné hry.

Můžeme se těšit na nějakou závěrečnou prezentaci semináře?

To nevím, zatím to tak nevypadá. Ale byl to první den, děcka se musí oťukat, zjistit, kdo může na pódium a kdo ne, tak ještě uvidíme, co z toho vznikne.

Jako rodič/ka, nepřijdete si nevyužitá? Není seminář příliš zaměřen na děti?

Vůbec ne. To by musel být nějaký úplně kamenný tvor. Ta děcka mají takové nápady, že to člověka nutně vtáhne. Nejhorší je na tom jedině to vedro v učebně. Ale pak jsme ke konci šli ven na dvůr, do stínu.

Takže celkově jste se seminářem spokojený/á?

Spokojenost je na všech stranách, myslím. Jak lektorky, tak děcka, tak i rodiče. Alespoň, že se nemusejí tolik starat. I když, když je zrovna přestávka, tak se tam přece jenom děje spousta věcí.

-kuk-

Moje specialita

A pokračujeme s dramatickými texty pro loutkové divadlo na objednávku se zadanými pěti slovy. Stále platí, že jme-li se vás inspirace, neváhejte, pište, pište, pište a noste, noste, noste. Čekáme na vaše speciality!

Slova pro dnešní den: dusit, párátko, fuj, nadívaný (zde naditý), libovolná zelenina

Upek: Tomáš Jereš

Svíčková na smetaně, hra českých lidových kuchařů

I. jednání – dřevěná podložka

Na scéně cibule a nůž

Cibule přichází, prohlíží si nůž. Několikrát se před ním zavlní. Nůž tupě hledí kamsi za cibuli... Cibule se nevzdává – svléká se. Nůž zůstává kovově chladný... Cibule je nahá a nervózně přešlapuje. Nůž se najednou zvedá. Cibule radostí vyjekne. Nůž přeřezává cibuli... Odněkud shora začíná padat tichý sláný deštík...

Vražda, ozve se za scénou. Na scénu vstupují nevlastní bratři Mrkev, Celer a Petržel. Jsou sice nevlastní ale kořeny mají stejné. Vidouce svou nevlastní sestru, nahou a rozsekanou na kostky válet se po stole, vrhají se do nerovného boje beze zbraní pouze s tenkou slupkou brnění, o které jsou záhy připraveni a končí a hromádce spolu se svou sestrou...

II. jednání – V hrnci

V hrnci se rozpáluje mazaný filuta Tuk. Je na dně a úplně sám – začíná prskat.

III. jednání – dřevěná podložka

Nůž, kterému nestačí mordy, které již spáchal se rozhoduje, že sesadí krále a ujme se vlády. Několikrát krále bodne, pak ale vysílený padá.

Služebnictvo přichází k raněnému králi. Ošetřují ho. Bodná zranění ucpávají kousky slaniny. Někteří krále kritizují a sypou mu do ran sůl. Král *naditý* slaninou, cítí že je starší a sebemrškačsky křičí: „Tak mi to kruci osolte.“ Sůl stržena atmosférou situace se na něj sesype, s pepnými nadávkami se přidává i pepř... Jediný kdo mu může pomoci, je Tuk – mazaný filuta.

IV. jednání – v hrnci

Král se v hrnci setkává s Tukem. Rozpálený tuk zatahuje králi všechny rány. Král se zmenšuje a šedivý. Prosí Tuk aby sjednal pořádek v království. Tuk přijímá. Vyprovází krále který na čas vyklízí scénu aby se v pravou chvíli mohl do věci vložit a zanechat stopu (chuťovou).

Tuk se ujímá nejprve kousků nevlastní kořenové rodiny. Chce vytvořit silný základ pro budoucí zemi. Tuk téměř hoří a základ najednou získává novou barvu – zlátné. Vidina příznivé budoucnosti přiláká i tzv. divoké kořeny – bobkový list, celý pepř a nové kořeny. Tito tři přátelé se také přidávají a nad zemí se nese vůně příznivého začátku. Pouze ocet se tvaří kysele, ale nakonec si řekne. „Tak já taky kapku pomůžu“. Dojatý citron si chvíli popláče a hned odchází. Vše se v hrnci míchá a mísí, nadšení zchladí až proud vlažné vody, která zatím nechápe, co se děje. Postupně se zahřívá a ve chvíli, kdy začne vřít, se vrací král. Ponoří se opět do své práce. Obyvatelé nadšeně bublají a vřou.

Zavírá se poklička – přestávka (za občasného míchání)

V. jednání - v hrnci

Po dlouhé době, král zjišťuje že se již delší dobu *dusí* a že vyměkl. Povolává proto z východu 2 bratry, Mouku a Máslo, aby zemi sjednotili. V malé pánvi se Máslo rozpouští, přitom se spojuje s bratrem a vytváří tak řešení pro nešťastnou situaci v sousední zemi. Král odchází na odpočinek, chladne... Bratři přicházejí do země, proniknou do všech jejích koutů. Postupně celá země získává ucelenější podobu. Atmosféra houstne, cosi nepříznivého je ve vzduchu... Náhle přichází pohroma. Nepřítel nezapomíná! Kde je doba nožů? Do hry vstupuje technika – štíhlý, v nerezové zbroji a s armádou čítající 220-230 Voltů – Tyčový Mixér. Proniká hluboko do země. Nikoho a nic nešetří. Drama vrcholí! V zemi nezůstala ani hrudka... Mixér i s armádou mizí... Podlá sůl to chce opět všem osolit. Na scénu vstupuje zatím neznámá a ambiciózní Smetana. Celé neštěstí zjemňuje. Země se vzpamatovává!

VI. jednání – na talíři

Starý král se pro svou zemi rozkrájel a teď si v ní jen tak polehává a užívá si odpočinku s harémem houskových knedlíků. Někteří to stále nemohou skousnout a mají krále plné zuby – „Fuj, fuj“ skanduje fanaticky dav – pořádek sjednává jednotka *párátek*.

Po Tuku – mazaném filutovi zůstává jen pár očí na povrchu...

Upekla: Blanka Jacques -Luňáková

Potutelný dialog

Slyšels?

- ???

- Ten starej *paprika* byl zase *nadívaný*...

- No a?

- Tentokrát šlo o náký mladý *Kašpárátko*.

- No *FUU!*

(oba *dusí* smích)

Neviditelní kuchaři

Milena Fořtová – obsluha v bílém stanu

Velká, bílá, „polní“ restaurace je nedílnou součástí festivalu. Účastníci přehlídky, a nejen ti, si zde mohou sednout na kávu, pivo či něco na zub. V dopoledních hodinách mají paní Milena, Lucka a Honza ještě sem tam čas si oddechnout. V čase oběda, večere a večerních radovánek už jim „klidový“ čas rapidně ubývá. Jméno jedné z těchto „neviditelných kuchařů festivalu“ je Milena Fořtová. Paní Milena je návštěvnicí Loutkářské Chrudimi už od roku 1975, ve stánku pracuje poslední tři roky. Na vytížení si však nestěžuje, ba naopak. Její práce je jejím koníčkem, a proto ve stánku pracuje ráda. Na první pohled tvoří s Luckou a Honzou dobrý tým, na 59. LCH se všichni těšili už od minulého ročníku. Uvidíme, zda v sobě i po uplynutí letošního festivalu najdou chuť pracovat a podílet se na hladkém chodu akce i do dalších let.

Věřím, že ano.

V průběhu středečního dne městští pracovníci stan „polní“ restaurace postavili a mohla tak začít mravenčí práce obsluhy, tzn. nanošení sudů piva, alkoholických i nealkoholických nápojů, jídla...

A návštěvníci se mohou v klidu občerstvovat.

Paní Milena má k Loutkářské Chrudimi kladný vztah, i přes svou vytíženost by ráda během festivalu na nějaké představení zašla. „Samozřejmě pokud by mě Lucka pustila“, dodává se smíchem. I v průběhu roku do divadla zajde ráda, i když ne tak často.

Většinou se prý o dobré inscenaci dozví až po její derniéře. Představení loutkových divadel navštěvovala v dobách, kdy byly její děti malé. V současné době na loutková divadla už nechodí.

Letošnímu 59. ročníku Loutkářské Chrudimi paní Milena Fořtová přeje:

Aby se Chrudim vydařila tak, jako každý rok...

Aby bylo spoustu diváků a aby se jim představení líbila...

Aby nebylo takové vedro, protože pak všichni chtějí jít raději k vodě...

Stan „polní“ restaurace je pro návštěvníky otevřen každý den od 7:00 do konce. Konec je proměnlivý, většinou se však pohybuje okolo desáté/jedenácté hodiny. Ve stánku si můžete zajít na snídani, oběd i večeři, jídelníček se každý den různí. A samozřejmě je zde k dispozici velký výběr alkoholických nápojů, nealkoholických, teplých nápojů a piva (Gambrinus 11°, 12°).

Bon appetit...

-pat-

Iva Štěpánková - paní, se kterou se můžete setkat ve foyeru Divadla Karla Pippicha napravo při vstupu hlavním vchodem a která vám řekne, kde, jak a hlavně s kým spíte

Všichni se s Vámi setkali první či druhý den, co je náplní Vaší práce?

Vše co se týká ubytování, které zajišťuji na internátech i penzionech. Pro porotu, lektory, hosty, diváky... Zkrátka všechny účastníky!

Jaký máte vztah k loutkovému divadlu?

V průběhu Loutkářské Chrudimi na něj vůbec nemám čas, což je možná trochu paradoxní. Ale už se těším až začnu během roku chodit s vnučaty! Chodívala jsem i s dětmi, ale to už je 25 let...

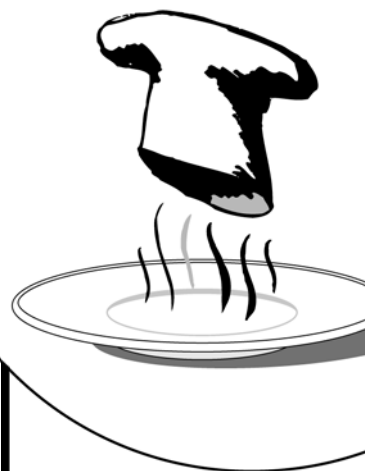
Když si odmyslíme povinnosti, spojené s tímto festivalem, co dál pro vás znamená Loutkářská Chrudim?

Je to slavnost, setkání! Přijíždím sem známí, které vidím právě tento týden a které jsem poznala právě tady. Jsme v kontaktu celý rok, ale toto setkání má v sobě cosi zvláštního.

Máte recept na dobrou náladu?

Hodit starosti za hlavu a uvědomit si, že sama svět nespasím.

Vanilka

Milena Fořtová

Iva Štěpánková

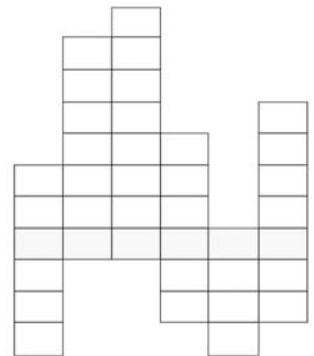

Jednohubky

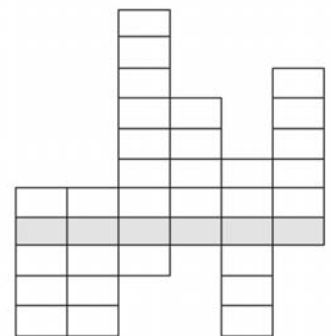
1. Krokus je...
2. Do sladkých pokrmů?
3. Vladimír a ...
4. S vůní podobnou anýzu a tvarem hvězdice...
5. Jedno z nejhojnějších koření vůbec:
6. Do voňavek, parfémů, ale i Pepsi-Coly či Coca-Coly?

1. 2. 3. 4. 5. 6.

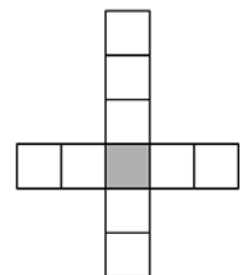

1. 2. 3. 4. 5. 6.

1. Pasterizací se zpracovává...
2. Sodovka
3. Med + víno (jemně)
4. Studená káva
5. Limonáda s citrónovou příchutí?
6. Vinná pálenka

1. vodorovně: pokrývka obličeje
svisle: hl. postava Žebrácké opery
2. vodorovně: s kým válčil Karel Čapek? (1. p.)
svisle: luštěnina
3. vodorovně: druh polévky
svisle: liberecké loutkové divadlo
4. vodorovně: předsálí divadla
svisle: jídelní stůl prasat

Loutkářská hospůdka se na vás těší!

Stalo se už tradicí, že po dobu konání Loutkářské Chrudimi je v Muzeu loutkářských kultur otevřena hospůdka s posezením na terasách. Je tomu tak i letos – od 30.6. do 6.7. vždy od 16 hodin do ? (? = podle potřeby). Mimo jiné nabízí grilované speciality s masem i bez, pivo Rychtář a další lahůdky tekuté i jiné. V sobotu (kdy je i noční prohlídka muzea) se můžete těšit na gulášek!

Těšíme se na vás!

Rerek a Cecek

(aneb co v doprovodném programu nebylo)

zakladatel a významný režisér divadla Jitřenka
(charakteristika vzatá z almanachu mladoboleslavských loutkářů)

Dnes začíná Mezinárodní filmový festival v Karlových Varech. Tato informace je samozřejmě úplně zbytečná, neboť žádný správný gurmán neopustí Chrudim pro pár mrzkých pohyblivých obrázků...

Duch Niagary je trenkař!

Odpověď

na fotohádkanku **Poznej jídlo** ze včerejšího Labužníka zní: Jsou to křupky. Poznal je absolvent Hotelové školy v Plzni s krycím názvem Čufta. Dostal odměnu.

-red-

JSEM STRÝC A MANAŽER FAGI

Rozhovor s Jiřím Jelínkem, protagonistou divadel DNO, Husa na provázku či Minor. Na Loutkářské Chrudimi ho uvidíme v představeních Hamlet 1, Sovět podle Fagi a dokonce povede Fagi dílnu!...Renesanční to člověk!

Jsi režisér i herec, zvládneš režirovat i hrát najednou...Co ti je bližší?

Já jsem si v jeden čas říkal, že už nebudu hrát, ale jenom režirovat. Třeba teď bych měl, jestli to dopadne, režirovat ve velkém divadle. A já vím, že v té inscenaci nemůžu hrát, protože hlediště má spoustu sedadel a já nemůžu přebíhat...V Huse jsem s tím začal mít problém, do té doby jsem to neřešil. Hráli jsme třeba Jízdu, já jsem to představení miloval a tam byla taková situace, kdy jsme seděli s Jirkou Knihou a Tomášem Sýkorou na trojkole. A já jsem si uvědomil, že v životě nevidím, jak to z hlediště vypadá, když sedíme na trojkole. Zjistil jsem, že to je problém a začínal jsem se dokonce bát hrát. Trochu jsem s tím bojoval po tom, co jsem dal výpověď. Ale teď už mi to je upřímně jedno. Když hraju, tak nerežiruju a obráceně... A pravda je taková, že vlastně nikdy nehraju. Spíš chodím a něco vyprávím a když je to legrační, tak se směju a když je to smutný, tak se nesměju... Ale jinak fakt nejsem herec...

Dříve nebo později se každý divadelník setká s Hamletem. Jaké bylo Tvoje setkání?

Kdybch řek, proč to hrajeme, tak prozradím koncepci... Protože to je výzva.... Úplně na rovinu. My jsme kdysi dělali představení Shakespeyře a to tak, že jsme se rozhodli, že za deset minut zahrajeme Romea a Julii, Othella, Hamleta, Krále Leara a Macbetha. A Hamlet mě štvál nejvíc. Všechny ty ostatní věci se totiž dají říct jednou větou, třeba Othello žárlí, blablublublubl, zabije...

Hamlet mě vlastně není vůbec sympatickej. Našeho Hamleta jsme pojali tak, že to hrajou hrobníci. Není to zase až tak novátorský, ale my jsme si představovali, jak se těm hrobníkům zdá divný, co se děje na hradě Elsinor.

Název inscenace je Hamlet 1...

To je trošku sranda, protože my jsme předtím byli trochu slavný s představením Richard 3 Takže to je Hamlet první. A ještě jsme dokonce byli na docela dobrým festivalu, kde jsme hráli Hamleta 1, po nás nastoupila kapela Dva a na závěr Richard 3

A nemá být ta jednička napsaná římsky?

Právě že to římská jednička být nemá.

Do festivalového zpravodaje budeš kreslit komix Fagi...

To nebudu kreslit já, to bude kreslit Fagi. To je potřeba vysvětlit. My s Michalem Daleckým a DNEM děláme divadlo Fagi. Ale komixy kreslí Fagi a to je facebooková holčička.

Loutkářská Chrudim letos proběhne ve znamení jídla...Neptal ses náhodou Fagi, jakým způsobem komix s tématem jídla propojí?

Ještě nevím. Ale to všechno záleží na počítačové diskuzi. Abych to vysvětlil, my teďka hrajeme Fagi v Uherském Hradišti a volal mi ten chlapík, že má pro Fagi akreditaci. Ale jestli je to třináctiletá holčička, tak prý musí mít doprovod dospělého člověka. Takže jsem se na facebooku dohodl, že jsem oficiálně strýc Fagi. Strýc a manažer. Teď dělám ty věci, že když někdo přijde a řekne: „Chceme, aby Fagi psala na Chrudim“, tak já řeknu „Počkej“ a ona většinou odpoví ano. My tomu říkáme kraksna na komixy – řekni si dneska komix a zítra ho máš.

A nevíš, jaké je její oblíbené jídlo?

Člověče nevím a nechám se překvapit...

Petr Gojda

Zuzana Patráková

Z JINÉHO SOUDKU

Milý deníčku,

Tak jsme konečně na tom loutkářském táboře. Budu si tě psát, abych, až budu stará, měla nad čím vzpomínat.

Den první:

Od rána v semináři. Dobrý.

Ještě asi nevím, jestli mě to baví a jestli se mi to líbí. Hlavně, když používají cizí slova, jejichž význam neznám, jako mizanscéna, dramaturgie, archetyp a tak.

Ale je mi trochu blbý dělat, že nevím co to je, tak dělám jakoby nic. Uvidíme, jak se to rozjede.

Pak byl oběd. Dobrý.

A pak tři představení. Taky dobrý. Na čtvrté (dobrovolné) jsem dobrovolně nešla. Večer je ještě rozbor a to už by se mi do hlavy nic nevešlo.

Potom asi půjdeme někam zpívat. Až se vrátím, to už určitě nebudu nic psát, tak to radši píšu teď. Dobrý.

Tak zas zítra.

Tvoje Malá loutkářka

Trička Fagi

Více druhů, velikostí a barev.

Prodej ve foyeru divadla.

Za 250,- Kč.

A placky za dvacký.

Katův šleh

HAMLET 1

Inscenace divadla DNO je vždy výjimečný zážitek a samozřejmě tomu nebylo jinak ani na včerejším Hamletovi 1. Už jen to, že se první zvonění ozvalo v půl dvanácté v noci je nevsednost; přičteme-li k tomu přinesení Hamletova příběhu v cestovních kufrech a užití aktuálního rádiového signálu coby scénické hudby, dostáváme rovnici nevsední události.

Před příchodem do sálu jsem cítil, jak mě zaplavuje pocit „gertrúdna“, jelikož jsem neustále myslel na „prohnilost“ této Shakespearovy hry, avšak ve chvíli, kdy byl Hamlet ujištěn o platnosti hrobnické zásady číslo jedna, totiž: Neměj vztah s klientem, bylo jasné, že na prohnilost nedojde. Sice jsme byli svědky klasické honby za pomstou, během níž zemřel ledaskdo, ale nedovedu si představit, že by se při uvedení tohoto kusu v Londonu diváci trhali smíchy tak jako my v případě Hamleta 1.

Jsem přesvědčen o tom, že v této inscenaci šlo zpočátku především „o tělo“ (i když bez háčku), avšak záhy se objevil další výrazný motiv, totiž že Claudius je normální úchylák a ten nás donutil přemýšlet spíše o tom, že Hamletovi bychom měli dát ještě šanci, neboť je dobrý.

Nejvíce mě na tomto představení zaujalo improvizované zapojení rádiové hudby, která se stávala přesnou pointou jednotlivých scén. Z toho plyne závěrečné shrnutí: Hamlet 1 se mi líbil šššššššš!

-ondraash-

Labužnický slova servírují: **Hana Galetková** (vrchní), **Petra Hlubučková** (servíruje) a **Jacques Joseph** (servíruje).
Labužnické nádobíčko obsluhují: **Michal Drtina** (láme a fotí), **Tomáš Volkmer** (grafiku tvoří) a **Ivo Mičkal** (divadlo fotí).
Tiskne Atelier 18 s.r.o. Chrudim. Neprošlo jazykovou úpravou!